

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А.С. Макаренка

№ 305 від « 19 » червня 2024 р.

Ректор Юрій ЛЯННОЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про наукові школи

Сумського державного педагогічного університету

імені А. С. Макаренка

(нова редакція)

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради

СумДПУ імені А.С. Макаренка

протокол № 12

від « 19 » червня 2024 р.

Суми – 2024

1. Загальні положення

- 1.1. Наукова школа (НШ) – усталений науковий колектив, об'єднаний спільним напрямом дослідження, стратегією організації професійного наукового пошуку, концептуальними підходами до їх реалізації, єдиними підходами до здійснення науково-педагогічної діяльності.
- 1.2. Наукова школа складається з керівника – провідного науковця (як правило, професора) і його учнів різного рівня (не менше 3 осіб, які захистили дисертаційні дослідження та здобули науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) чи доктора наук).
- 1.3. Керівником НШ є авторитетний у науковому товаристві вчений (штатний співробітник університету), який:
 - розробляє фундаментальні та прикладні питання науки, продукує нові ідеї та напрями дослідження;
 - здатний об'єднати навколо себе колектив однодумців;
 - на постійній основі керує підготовкою дисертаційних досліджень на здобуття ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук (що підтверджено успішними захистами);
 - наукові здобутки якого засвідчуються державними і міжнародними преміями, почесними званнями, медалями й відзнаками, запрошеннями до науково-педагогічної роботи у ЗВО України та світу, індексом цитування та ін.
- 1.4. Наукова школа у своїй діяльності керується чинним законодавством України, нормативними документами профільних відомств, університету та даним Положенням.

2. Мета, завдання, принципи, форми та критерії успішності діяльності НШ

- 2.1. Мета діяльності НШ полягає у здійсненні колективної інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на здобуття й використання якісно нових, оригінальних, значущих у певній науковій галузі знань.
- 2.2. Основні завдання діяльності НШ:
 - продукування наукових знань;
 - збереження традицій і цінностей НШ на всіх її етапах становлення й розвитку;
 - забезпечення сталого розвитку відповідного наукового напрямку наступними поколіннями дослідників;
 - трансфер теоретичних доробків НШ у практику діяльності державних, громадських і приватних закладів та установ різних галузей діяльності;
 - розвиток середовища творчості, новаторства, відкритості для наукових дискусій;

- постійне залучення до наукової діяльності обдарованої молоді, здатної до наукового пошуку;
 - популяризація отриманих результатів досліджень.
- 2.3. Основні принципи діяльності НШ: системність, цілісність, послідовність, інноваційність, відкритість, зв'язок з практикою, взаємна підтримка та наукова чесність.
- 2.4. Основні форми діяльності НШ:
- створення проблемно-пошукових науково-дослідних груп з числа викладачів, аспірантів, студентів;
 - грантова діяльність, спрямована на пошук фінансового забезпечення колективних та індивідуальних наукових досліджень членів НШ;
 - виконання колективних наукових проектів, пов'язаних із вивченням актуальних наукових проблем;
 - керівництво, виконання та захист дисертацій;
 - підготовка та друк монографій, наукових статей, підручників, навчальних посібників, їх публікація в наукових виданнях України та світу (фахових виданнях; періодичних наукових виданнях інших видань, які входять до ОЕСР та/або ЄС; наукових видань, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science);
 - редагування фахових збірників наукових статей;
 - систематична участь у наукових заходах різного рівня, їх організація та проведення.
- 2.5. Основні критерії оцінки діяльності НШ:
- визнання новизни авторської теорії в певній галузі знань (кількість захищених дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, наукових ступенів кандидата та доктора наук членами НШ);
 - ефективність наукової (науково-дослідної, науково-організаційної, науково-методичної) діяльності (показники за критеріями наукового рейтингу університету);
 - всеукраїнське та міжнародне визнання новизни наукових досліджень НШ науковою спільнотою (показники індексів цитованості).

3. Права НШ

Керівник та члени наукових шкіл мають право:

- 3.1. Залучати до роботи вчених споріднених спеціальностей СумДПУ імені А. С. Макаренка та інших вітчизняних і закордонних ЗВО, наукових установ і організацій.
- 3.2. Заклювати договори про співробітництво з вітчизняними та закордонними науковими та освітніми установами.

- 3.3. Звертатися до керівництва університету з питань координації наукових пріоритетів та сприяння діяльності НШ.
- 3.4. Залучати талановиту молодь до роботи у НШ.
- 3.5. Користуватися приміщеннями та ресурсами університету.

4. Обов'язки НШ

4.1. Керівник НШ зобов'язаний:

- здійснювати організацію та керівництво всіма видами діяльності НШ;
- щорічно до 30 листопада подавати звіт про результати роботи наукової школи проректору з науково-педагогічної (наукової) роботи (Додаток 3)
- щорічно наприкінці навчального року (травень-червень) звітувати про діяльність НШ перед Науковою радою університету (Додаток 3);
- робити подання на членів НШ щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність проведеної науково-дослідної роботи.

4.2. Члени НШ зобов'язані:

- брати участь у наукових проектах НШ, реалізуючи власні наукові інтереси та інтереси інших членів НШ;
- звітувати про результативність власної наукової діяльності (публікації; участь в організації та проведенні наукових заходів різного рівня; успішні захисти дипломних та магістерських робіт, дисертаційних досліджень; перемоги у конкурсах наукових робіт здобувачів освіти тощо);
- здійснювати підтримку теоретичного та практичного доробку НШ у державних, громадських та приватних закладах та установах різних сфер життєдіяльності суспільства;
- популяризувати результати діяльності НШ серед наукової громадськості та в засобах масової інформації.

5. Порядок затвердження та умови припинення діяльності НШ

- 5.1. Наукові школи (керівник, основний склад, тематика наукових досліджень) визначаються вченими радами структурних підрозділів, розглядаються та погоджуються проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи та затверджуються на засіданні Вченої ради СумДПУ імені А. С. Макаренка.
- 5.2. Для затвердження НШ Вченою радою університету проректору з науково-педагогічної (наукової) роботи необхідно подати:
 - витяг з протоколу засідання вченої ради структурного підрозділу;
 - заповнену Анкету керівника НШ (Додаток 1);
 - довідку про діяльність НШ (Додаток 2).
- 5.3. Умовами припинення існування НШ є:

- вичерпання чи дезактуалізація напряму дослідження, а також виявлення чи визнання його непродуктивності;
- припинення наукової діяльності керівником НШ, що супроводжується розпадом колективу;
- зміна місця роботи або смерть керівника НШ;
- невиконання зобов'язань керівника та членів НШ.

Розроблено:

Завідувач аспірантури і докторантури

Ірина ЧИСТЯКОВА

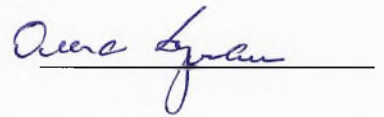
ПОГОДЖЕНО

Проректор
з науково-педагогічної
(наукової) роботи

Ольга КУДРИНА

Провідний юрисконсульт

АНКЕТА
керівника науковою школою
СумДПУ імені А. С. Макаренка

1. Прізвище, ім'я, по батькові.
2. Дата народження.
3. Телефон, e-mail.
4. Освіта (термін, місце навчання, спеціальність).
5. Вчені ступені і звання (із зазначенням року їх отримання).
6. Стаж: загальний, педагогічний, науково-педагогічний (зокрема, в СумДПУ імені А. С. Макаренка).
7. Нагороди: звання, ордени, медалі, відзнаки, почесні звання, премії (перелік із зазначенням року отримання).
8. Відкриття: патенти, авторські свідоцтва тощо (перелік із зазначенням номерів та року отримання).
9. Керівництво науково-дослідними проектами або участь у таких за останні п'ять років: міжнародні, програми і проекти МОН, інших міністерств і відомств України (перелік за останні 5 років).
10. Керівництво (співвиконавство) науково-дослідної роботи кафедр університету.
11. Отримання українських і міжнародних грантів (перелік за останні п'ять років).
12. Перелік підготовлених у науковій школі докторів і кандидатів наук (із зазначенням теми дослідження, періоду керівництва, місця роботи і посади на даний час).
13. Перелік аспірантів, докторантів, здобувачів, які працюють над дисертаціями на даний час (із зазначенням теми дослідження і передбачуваного терміну подання дисертацій до спеціалізованої вченої ради).
14. Публікації: загальна кількість; загальний перелік монографій, підручників і навчальних посібників (із повною бібліографічною довідкою про видання).
15. Організаційна робота: головування, членство у спеціалізованих вчених радах, в оргкомітеті наукових заходів різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій, симпозіумів, семінарів, круглих столів), в редакційних радах наукових видань (журналів, збірок тощо), в наукових, науково-технічних, науково-методичних комісіях, радах (міжнародних, всеукраїнських, університетських).

«___» _____ р.

Підпис

(ПІБ)

Довідка
про діяльність наукової школи

1. Керівник наукової школи.
2. Напрямок наукових досліджень.
3. Досліджувані проблеми.
4. Головні здобутки наукової школи.
5. Перелік підготовлених у науковій школі докторів філософії, докторів і кандидатів наук (із місця роботи і посади на даний час).
6. Перспективи роботи наукової школи.

«___» _____ р.

Підпис керівника

(ПІБ)

Типовий звіт про діяльність наукової школи за календарний/навчальний рік

(назва кафедри)

(прізвище, ім'я, по батькові керівника наукової школи)

(посада, науковий ступінь)

Показники	Кількість	Пояснення до підтвердження
Членство у редколегії наук. журналу у звітному періоді, який входить до:		
Scopus або Web of Science		
категорії «Б»		
Керівництво науковими роботами, що отримали призове місце на конкурсах рівня (зазначити прізвища):		
міжнародного		
всеукраїнського		
Кількість видань, опублікованих у звітному періоді з грифом СумДПУ імені А.С. Макаренка (од., з урахуванням частки співавторства):		
навчальні посібники		
підручники		
монографії/розділи монографій (одноосібні)		
Наукометричні показники керівника та членів НШ, у профілі яких вказана приналежність до СумДПУ імені А.С. Макаренка:		
h-index Scopus		
h-index Web of Science		
h-index Google Scholar		
кількість цитувань Scopus		
кількість цитувань Web of Science		
кількість цитувань Google Scholar		
Кількість опублікованих наукових статей у тому числі у журналах, що входять до Scopus / Web of Science		
квартиль Q1		посилання на статтю у профілі Scopus, Web of Science та Google Scholar
квартиль Q2		
квартиль Q3		

квартиль Q4		
Кількість опублікованих наукових статей		
у тому числі у виданнях країн, що входять до ОЕСР та ЄС		
у фахових виданнях України категорії «Б»		
Керівництво аспірантами, докторантами (зазначити прізвища)		
Захищено під керівництвом кандидатських, PhD, докторських дисертацій (зазначити прізвища)		
Кількість опублікованих монографій		
у тому числі Scopus / Web of Science		
у тому числі виданих у країнах, що входять до ОЕСР		
у тому числі виданих в Україні		
у тому числі виданих мовами ОЕСР		
розділів у колективних монографіях мовами ОЕСР		
розділів у колективних монографіях українською мовою (обсяг не менше 1,5 д.а.)		
Кількість міжнародних грантів, проектів (заявки / фактично отримані):		
у тому числі наукові (HORIZON 2020, NATO тощо)		
у тому числі академічна мобільність		
у тому числі освітні (ERASMUS + тощо)		
у тому числі з аспірантами		
Кількість заявок (од., з урах. частки співавторства), поданих для участі в міжнар. грантах, стипендіальних програмах, проектах		
індивідуальних		
колективних		
Членство у постійно діючій спеціалізованій вченій раді		
Участь у разових спеціалізованих вчених радах		
Упровадження результатів в економіку та освіту (акти впровадження)		

Керівник НІІ

(_____)

Проректор з науково-педагогічної
(наукової) роботи

(_____)

дата, підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ